

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen
103 33 Stockholm

Yttrande över promemorian Undantag från mervärdesskatt för vissa posttjänster

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen inte uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

Promemorian innehåller förslag på att ett undantag från mervärdesskatteplikt införs för vissa posttjänster samt för frimärken genom att förändringar görs i mervärdesskattelagen (1994:200). Förslaget innebär att sådana posttjänster som ingår i den samhällsomfattande posttjänsten enligt postlagen (2010:1045) och som tillhandahålls av den som är utsedd enligt samma lag att tillhandahålla denna tjänst, för närvarande PostNord Group AB, undantas från mervärdesskatteplikt. Definitionen för en samhällsomfattande posttjänst framgår i 1 kap. 2 § och 3 kap. 1 § postlagen och innebär bl.a. att det varje arbetsdag och minst fem gånger i veckan ska göras en insamling och en utdelning av postförsändelser, dvs. adresserade försändelser som väger högst 20 kg och som överlämnas i den slutliga form i vilken den ska transporteras av en tillhandahållare av posttjänster. Det innebär att försändelser av brev, tidningar, tidskrifter, böcker, kataloger och paket omfattas av undantaget. Sådana samhällsomfattande posttjänster som är förhandlade individuellt omfattas dock inte av undantaget. Detta är enligt promemorian i linje med gällande EU-rätt. Av promemorian framgår det att huruvida posttjänster är individuellt förhandlade får bedömas från fall till fall men att det bör vara fråga om tjänster vars villkor inte är direkt tillgängliga för allmänheten utan som föranleder en avtalsförhandling mellan parterna. En utgångspunkt i bedömningen är enligt vad som framgår i promemorian att tjänster som faktureras kunden enligt avtal anses vara individuellt förhandlade. Även frimärken som tillhandahålls till det nominella värdet och som är giltiga för sådana posttjänster som är undantagna från mervärdesskatteplikt ska undantas från skatteplikten. Det föreslås att ändringarna ska träda i kraft den 1 april 2016.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Syftet med förslaget

Av promemorian framgår det att förslaget att undanta vissa posttjänster från mervärdesskatteplikt föranleds av att Sverige fällts av EU-domstolen för överträdelse av EU-rätten genom att sådana posttjänster varit skattepliktiga. I Sverige är idag samtliga omsättningar av posttjänster och frimärken mervärdesskattepliktiga samtidigt som rådets direktiv 2006/112/EG av den 29 november 2006 om ett

gemensamt system för mervärdesskatt (mervärdesskattedirektivet) anger att medlemsstaterna ska undanta från skatteplikt tjänster och därmed förenade varuleveranser som tillhandahålls av det offentliga postväsendet. I direktivet anges vidare att frimärken ska undantas skatteplikt. Förslagen syftar enligt vad som anges till att genomföra mervärdesskattedirektivet på ett korrekt sätt i svensk rätt.

Regelrådet finner beskrivningen av syftet med förslaget godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

Några alternativ till att genomföra den aktuella förändringen finns det inte enligt vad som framgår av promemorian då det anges att Sverige fälldes för fördragsbrott av EU-domstolen för att inte ha genomfört mervärdesskattedirektivet på ett korrekt sätt. Regelrådet delar förslagsställarens uppfattning att det i promemorian föreslagna är det enda alternativet.

Regelrådet finner beskrivningen av alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

I promemorian anges de artiklar i mervärdesskattedirektivet som Sverige av EU-domstolen fälldes för att inte ha införlivat på ett korrekt sätt. Utvecklingen av EU-regleringen på postområdet från 1997 och framåt beskrivs också i promemorian.

Regelrådet finner beskrivningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Vad gäller tidpunkten för ikraftträdandet anges i promemorian att då EU-domstolen fällt Sverige för fördragsbrott bör reglerna ändras snarast möjligt. Detta bedöms vara den 1 april 2016. Någon beskrivning av behovet av speciella informationsinsatser finns inte i promemorian.

Regelrådet finner, trots avsaknad av beskrivning om eventuella behov av informationsinsatser, beskrivningen godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

Det framgår av promemorian att Post- och telestyrelsen utsett PostNord Group AB till tillhandahållare av den samhällsomfattande posttjänsten. Utöver PostNord finns ytterligare ett trettiotal andra postoperatörer på den svenska marknaden, vars reglerade monopol avvecklades år 1993. Bring Citymail Sweden AB beskrivs vara PostNords största konkurrent på området för ej övernattningsbefordrade sändningar. Det råder enligt vad som framgår av promemorian betydande konkurrens på marknaden för paket från företag, medan graden av konkurrens på marknaden för privatpaket varierar geografiskt. Det är enbart de samhällsomfattande posttjänster som tillhandahålls av PostNord som undantas från mervärdesskatteplikt vilket innebär att övriga företags tillhandahållna posttjänster fortfarande kommer att vara belagda med skatteplikt. Vissa företag som köper in posttjänster från PostNord som inte anses som individuellt förhandlade kan beröras genom att dessa tjänster erbjuds till ett lägre pris. Vilka dessa företag är anges inte i promemorian.

Regelrådet finner beskrivningen berörda företag godtagbar.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Administrativa kostnader

Det framgår inte av promemorian om förslaget kommer att påverka de berörda företagens administrativa kostnader. Regelrådet saknar sådan information och finner att beskrivningen av de administrativa kostnaderna därmed är bristfällig.

Andra kostnader

Av promemorian framgår det att vissa posttjänster kommer att undantas från mervärdesskatteplikt. Detta anges kunna leda till lägre priser på dessa tjänster. Främst är det sådana tjänster som används av privatpersoner som kommer att undantas men även posttjänster som används av vissa företag kommer att eventuellt kunna erbjudas till lägre priser. Som redan angivits ovan omfattas inte de posttjänster som företag förhandlat individuellt av undantaget från mervärdesskatt. I promemorian anges att det förutom PostNord kommer att vara de företag som skickar enstaka försändelser och köper frimärken som kommer att påverkas av förslaget. För PostNord anges att förslaget kan innebära en resultatförsvagning, något som det i promemorian anges ska kunna gå att kompensera via till exempel ändrade priser. Det framgår dock också att det finns ett pristak som fastställer hur stor prishöjning som får ske när det gäller övernattningsbrev. De offentligfinansiella effekterna beräknas försvagas med ca 200 mkr per år, även om det anges att dessa effekter är svårbedömda.

I promemorian beskrivs det endast kortfattat vilka effekter som förslaget kommer att få. Regelrådet saknar resonemang om hur PostNords ingående och utgående moms påverkas av förslaget och vilka effekter det kan få för företagens kostnader. Regelrådet hade också velat se en tydligare redogörelse i konsekvensutredningen om hur den offentligfinansiella förändringen som beräknas till ca 200 mkr per år drabbar berörda företag.

Regelrådet finner beskrivningen andra kostnader bristfällig.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

Vad gäller förslagets effekter på konkurrensförhållandena anges att det i första hand är de delar av postmarknaden där det faktiskt råder konkurrens som kommer att påverkas. Hur konkurrensen påverkas avgörs dock av hur PostNord och övriga marknadsaktörer ändrar sina priser m.m. till följd av förslaget. Någon ytterligare beskrivning eller analys av hur konkurrensen påverkas görs inte.

Enligt Regelrådet hade det varit önskvärt med en mer utvecklad beskrivning av hur konkurrensen påverkas. Det är beskrivningen av hur PostNords konkurrensposition förändras gentemot dess konkurrenter och vilka eventuella effekter det kan få för marknaden som Regelrådet hade velat se mer av i promemorian.

Regelrådet finner beskrivningen påverkan på konkurrensförhållanden bristfällig.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Det framgår inte om förslaget kommer att påverka de berörda företagen i andra avseenden. Regelrådet saknar sådan information och finner därmed beskrivningen av påverkan på företagen i andra avseenden bristfällig.

Särskild hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Det framgår inte av promemorian om någon särskild hänsyn har behövt tas eller tagits till små företag vid reglernas utformning. Regelrådet saknar sådan information och finner därmed att beskrivningen är bristfällig.

Sammantagen bedömning

I promemorian finns det godtagbara beskrivningar av syfte, alternativa lösningar, berörda företag, och förslagets överensstämmelse med EU-rätten. Det saknas dock bl.a. tillräckliga beskrivningar av hur företagens kostnader påverkas samt hur konkurrensförhållandena förändras. Sammantaget finner Regelrådet att promemorian inte uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 12 augusti 2015.

I beslutet deltog Pernilla Lundqvist, ordförande, Lennart Palm, Eleonor Kristoffersson, Samuel Engblom och Håkan Boter.

Ärendet föredrogs av Gustaf Molander.

Pernilla Lundqvist
Ordförande

Gustaf Molander
Föredragande